

Ruská revolúcia (1917, druhá) :)

Udalosti, ktoré viedli najprv k zvrhnutiu cára Mikuláša II., a neskôr k prevzatiu moci bolševikmi, ktorých viedol [Vladimír Iljič Lenin](#).

Revolúcia roku 1917 ukončila nielen samoderžavie, ale aj tristoročnú vládu dynastie Romancov. V skutočnosti išlo o dve revolúcie. V prvej, februárovej (podľa západného kalendára marcovej), získala moc liberálna inteligencia spoločne so sociálnodemokratickými menševikmi. Chceli vytvoriť demokratickú republiku západného typu. Druhá revolúcia, Októbrová (podľa západného kalendára Októbrová), už bola bolševická. Viedli ju komunisti, ktorí chceli násilnou cestou vytvoriť marxistický proletársky štát.

Roky útlaku a neznesiteľné útrapy prvej svetovej vojny vyvolali vo februári 1917 v Petrohrade (dnešnom Sankt Peterburgu) štrajky a vzbury. Cár musel odstúpiť a moc prevzala dočasná vláda kniežaťa ľvova, ktorého v júli vystriedal socialista Alexander Kerenskij. Proti vláde sa postavil silnejúci petrohradský mestský soviety (rada) robotníckych a vojenských zástupcov. V októbri bolševici pod vedením Vladimíra Iljiča Lenina obsadili Zimný palác, sídlo dočasnej vlády, pozatýkali jej ministrov a zmocnili sa najvýznamnejších miest. vytvorili novú vládu (tzv. vládu ľudových komisárov), pôdu rozdelili roľníkom a zoštátnili banky.

V januári 1918 začala nová moc budovať [Červenú armádu](#). V júli 1918 bol popravený cár Mikuláš II. a jeho rodina. Bola prijatá sovietska ústava a Lenin presídlil vládu z Petrohradu do Moskvy. Keď proti revolúcii povstali jej protivníci, vypukla Ruská občianska vojna, ktorá sa po troch rokoch skončila víťazstvom bolševikov.

Päť rokov po revolúcii v roku 1922 vznikol [Zväz sovietskych socialistických republík](#).